

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se inapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.,
rândul cu litere garmond.

Manifestul Monarhului.

Maiestatea Sa, Impăratul și Regele nostru Francisc Iosif I., a adresat contelui Tisza, ministru-prezident ungar, precum și ministrului-prezident din Austria, și ministrului comun de finanțe, a cărui drept de dispunere se extinde asupra Bosniei și Herțegovinei, următorul autograf preafinalt: „M'am văzut îndemnat, să împuternicesc pe ministrul de externe și al casei mele, ca să aducă la cunoștința guvernului regesc sârbesc începerea stării de războiu între monarhie și Sârbia. In aceste ore grele de cercare simțesc necesitatea de a mă adresa iubiților mele popoare. Vă încredințez, ca cu privire la publicarea alăturatului manifest, să luați măsurile necesare. Ischl, 28 Iulie 1914. Francisc Iosif m. p.“

Cătră popoarele mele.

Era dorința mea cea mai ferbinte, de a-mi dedica anii dării din voia lui Dumnezeu lucrărilor de pace, și de a cruța popoarele mele de jertfele grele și de sarcinile războiului.

In sfatul prevedinței a fost altcum decis.

Uneltirile unui contrar, stăpânit de ură, mă constrâng să recurg la sabie, după lungi ani de pace, pentru apărarea onoarei monarhiei, a puterii și autorității sale, și pentru asigurarea proprietății ei.

Regatul Sârbiei, care dela primele începuturi ale independenței sale de stat, până în vremile mai nouă, a fost sprijinit și protejat de antecesorii mei și de mine, a apucat, cu o ingratitude ușor uitătoare, încă cu ani mai înainte pe calea dușmăniei deschise față de Austro-Ungaria.

Când după o muncă binecuvântată de pace, săvârșită în curs de trei decenii în Bosnia și Herțegovina, mi-am extins drepturile de Domnitor asupra acestor țări, dispoziția aceasta a mea a provocat în regatul Sârbiei, ale cărui drepturi n'au fost nici decum vătămăte, isbueniri de patimi neînfrânate și de ură amară. Guvernul meu a făcut atunci întrebuintă de frumoasele drepturi ale celui mai tare, și cu o extremă indulgență și blândea a cerut dela Sârbia numai reducerea efectivului de trupe la starea de pace, și făgăduința, că în viitor va rămâne pe calea păcii și a amicitiei.

Conduc de acelaș spirit al moderațiunii, guvernul meu s'a restrâns acum doi ani, când Sârbia era implicată în războiu cu imperiul turcesc, la apărarea condițiilor mai însemnate de viață ale monarhiei. Atitudinile acesteia are se mulțumească Sârbia în prima linie ajungerea scopului în războiu.

Speranța, că regatul Sârbiei va ști prețui marinimia și iubirea de pace a guvernului meu și își va împlini cuvântul dat, nu s'a realizat. Tot mai mare s'a făcut flacăra urei față de mine și casa mea, tot mai neascunsă s'a arătat năzuința, de a se rupe cu forța teritorii indivisibile de ale Austro-Ungariei.

Mahinațiunile criminale trec peste graniță, pentruca se îngroape în sudostul monarhiei temeliiile ordinii de stat, se elatine poporul, căruia eu i-am acordat cu iubire părintească toată îngrijirea mea, în credința față de casa domnitoare și de patrie, se seducă tinerimea aflătoare în desvoltare și se o îndemne la fapte nelegiuite de ne bunie și tradare. O serie de atentate, o conspirație pregătită și executată după plan, al cărei groaznic succes m'a lovit pe mine și credincioasele mele popoare în inimă, formează urma vizibilă sângeroasă a secretelor mahinațiunii, cari din partea Sârbiei au fost inscenate și conduse.

Acestor uneltiri insuportabile trebuie să-se pună stavilă și provocărilor neîntrerupte ale Sârbiei trebuie să se pună capăt, dacă e se rămână nevătămăta onoarea și demnitatea monarhiei mele, iar desvoltarea ei politică, economică și militară se fie scutită de continue sguduiri.

In zadar a făcut guvernul meu o ultimă încercare încă de a ajunge la acest scop cu mijloace pacifice, de a îndupleca Sârbia, prin admoniție serioasă, la schimbarea atitudinii ei. Sârbia a respins pretensiunile cumpătate și juste ale guvernului meu, și a refuzat împlinirea datorințelor, a căror satisfacere formează în viața popoarelor și a statelor temelia naturală și necesară a păcii.

Trebuie se recurg deci la forța armelor, pentru a crea garanțiile indispensabile, cari pot asigura statelor mele liniștea internă și pacea durabilă în afară.

In această oră serioasă sunt deplin conștii de întreaga gravitate a hotărârii mele și a responsabilității ce o am în fața celui atotputernic.

Am examinat și cumpănit toate.

Cu conștiință liniștită apuc pe calea, pe care mi-o arată datorința.

Am încredere în popoarele mele, cari în toate vremile viforoase s'au adunat în unire și credință în jurul tronului meu, și cari au fost gata totdeauna se aducă jertfele cele mai grele pentru onoarea, mărirea și gloria patriei.

Am încredere în viteaza armată a Austro-Ungariei, plină de entusiasm.

Am încredere în Atotputernicul, care va acorda învingere armelor noastre.

Ischl, 28 Iulie 1914. Francisc Iosif m. p. Conte Stefan Tisza m. p.“

Datorințele noastre.

In aceste zile de grea cercare pentru monarhia noastră, după cari sigur că au să urmeze zile de bucurie, de mândrie, de glorie și de înălțare sufletească, Maiestatea Sa, Impăratul și Regele nostru Francisc Iosif I., a aflat de necesar a se adresa popoarelor sale credincioase, ca și altădată, la asemenea ocaziuni, cu manifestul publicat mai sus.

Sunt mișcătoare cuvintele, cu cari Maiestatea Sa aduce la cunoștința popoarelor din monarhie faptul împlinit, că monarhia noastră se află în stare de războiu cu Sârbia. Se vede clar din fiecare zicere a manifestului, cu câtă greutate, cu ce mare călcare pe inimă s'a putut determina Maiestatea Sa, ocrotitorul păcii în Europa, la acest pas hotărîtor, chemat să de monarhiei pe multă vreme înainte liniștea și siguranța, și să-i croiască un nou viitor.

«Am examinat și precumpănit toate», — ne spune Maiestatea Sa, și rezultatul a fost, că pe altă cale de astădată nu s'a putut apuca, decât pe calea războiului. E vorba doară de pedepsirea aspră a unor criminali, cari nu mai pot fi lăsați în libera lor voie de a îmulți crimele din trecut cu altele nouă. Căci ceice prin asasinat vreau să-și ajungă scopurile, nu prin hârnicia, prin cuminența lor, nu mai au dreptul de a pretinde să fie cruțați. Se simtă deci greutatea mânilor celui mai tare, ofensat din partea lor!

Cu multă greutate s'a decis Maiestatea Sa, Impăratul și Regele nostru, pentru începerea acestui războiu, dar tot odată și cu deplină încredere în isbânda pe care o așteaptă. E încrederea pe care o pune în viteaza sa armată, bine organizată, bine instruată și bine disciplinată, e apoi încrederea pusă în popoarele sale credincioase, cari au arătat dela începutul conflictului, că una sunt în cuget și în simțire cu Maiestatea Sa, și e încrederea pusă în atotputernicul Dumnezeu, care într'o cauză atât de dreaptă va face, ca învingerea armelor să fie pe partea monarhiei noastre.

In fața nemărginitei încrederi, pe care o are Maiestatea Sa în popoarele sale, e de datorința acestora acum să se arate vrednice de această încredere. Mai ales noi, Români, cari n'avem obiceiul de a aranja manifestațiunile sgomotoase pentru a ne scoate la iveală patriotimul și dinasticismul, despre care am dat de altcum dovezi nerăsturnabile în cursul veacurilor, va trebui să manifestăm o atitudine, care se convingă pe toți, că suntem element de ordine, respectăm legile, fie ele ori cât de aspre, iar față de tron și patrie nu avem

alte sentimente, decât ale credinței tari și ale loialității nestrămutate.

Vor fi poate și de aceia, cari în aceste zile grele vor căuta se respire între noi idei și se sugereze planuri, cari nu stau în consonanță cu sentimentele patriotice și dinastice ale poporului român din patria aceasta. Ascultare însă se nu le dee nime, pentrucă alt scop nu se urmărește din partea lor, decât acela, de a ne compromite în sus și în afară, de a ne prezenta ca un popor nevrednic de încrederea Monarhului și a stăpânirii sale.

Cu încredere ni s'a adresa nouă Maiestatea Sa, iar noi vrec de încrederea sa se ne arătăm, pr atitudine corectă în toată privința, împlinirea tuturor cererilor ce vor adresa din partea organel stat, și mai ales prin evitarea și numai a bănușii, că în sinu poporului nostru ar putea fi și de pe cari dușmanii monarhiei n, i-ar putea câștiga pentru idei, p și porniri contrare monarhiei.

Se nu uităm, că ne aflăm în stare excepțională, și că stăm sub legi aspre speciale, cari pedepsesc cu mare asprime orice faptă, orice vorbă neprecugetată, iar fapta sau vorba slabă și nesocotită a singuraticului se pune în astfel de zile de războiu în contul poporului întreg. Dar nu de frica legilor mai aspre ca de altădată, ci din îndemn propriu să ne manifestăm la toată ocaziunea și în plină măsură patriotimul și loialitatea, dovedind că nu prin vorbe sgomotoase, ci noi prin fapte avem obiceiul a ne arăta vrednici de încrederea pusă în noi, și că prin urmare avem și dreptul se cerem și se așteptăm, ca și noi se fim împărtășii de toate binefacerile patriei din care facem parte, ca și ceilalți compatrioți ai noștri.

Situația. Toate ziarele aduc știrea, că trupele monarhiei noastre ar fi înțrat, după unele Marți noaptea, după altele Mercuri, în Belgrad, capitala părăsită a Sârbiei. O telegramă oficioasă, sosită aseară dela Buda-pesta, desminte însă știrea. Se dau știri și despre lupte purtate între trupele noastre și cele sârbești la granița Bosniei, dar nici acestea nu sunt confirmate. Toate știrile au să fie primite deci din partea publicului cu mari rezerve.

Ce se poate da ca știre pozitivă este, că întru ajutorul Sârbiei nu a sărit până acuma nime, decât numai micul stat Muntenegru. România, Bulgaria, Grecia și Turcia își păstrează toate neutralitatea, iar Anglia se ni- zuește, ca cu Francia, Germania și Italia împreună, să localizeze focul, să impedeze războiul european. Rusia singură ar mai fi puterea, la al cărei sprijin pot conta Sârbi, și o telegramă sosită tot aseară anunță, că în consiliul de ministri, ținut sub presidenția Țarului, s'ar fi luat hotărâre de a sări întru ajutorul Sârbilor strănto-

